

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

12 noiembrie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Nicolae Gordilă,

Judecători –Liliana Catan și Iurie Diaconu,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 decembrie 2011, de către inculpatul

Babuș Constantin Ilie a.n. 29.06.1988, originar și domiciliat în r-nul Ialoveni, s. Rezeni,

Termenul de examinare a cauzei:

- *prima instanță: 25.01.2011-02.09.2011;*
- *instanța de apel: 12.10.2011-07.12.2011;*
- *instanța de recurs:09.09.2014-12.11.2014;*

CONSTATĂ :

1. Prin sentința Judecătoriei Ialoveni din 02 septembrie 2011 Babuș Constantin a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 187 alin. (2) lit. b),e),f) Cod penal la 5(cinci) ani închisoare fără amendă, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Prin aceeași sentință a fost condamnat și Condrea Vasile, însă în privința acestuia decizia nu se contestă.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a constatat că, că inculpații Babuș Constantin și Condrea Vasile în noaptea de 3 spre 4 octombrie 2010, ambii aflându-se în stare de ebrietate alcoolică și întâlnindu-l lângă un bar în stradă în s. Răzeni, r-nul Ialoveni pe cet. Ungureanu Mihail, l-au agresat fizic fără careva motiv, după ce ambii l-au dus în salonul microbuzului ce-i aparține ultimului, de model - Mercedes-310D nr. IL AT 423, unde, continuând acțiunile infracționale împreună și prin înțelegere prealabilă, având deja ca scop însușirea în mod deschis

a bunurilor altei persoane, aplicînd violență nepericuloasă pentru viața și sănătatea părții vătămate și amenințări cu aplicarea unei asemenea violențe, au sustras în mod deschis din buzunarul lui M. Ungureanu două telefoane mobile de model Nokia-630 cu costul de 2026,40 lei și respectiv 1200 lei, portmoneul în care se aflau 2 423 lei, cît și pașaportul tehnic și asigurarea automobilului, buletinul de identitate, carnetul de pensionar MAI, permisul de conducere, cardul bancar și legitimația de participant la război, ce aparțineau lui M. Ungureanu, după ce telefoanele și banii i-au împărțit între ei, iar actele de identitate și alte documente sustrase le-au aruncat în câmp, cauzîndu-i părții vătămate o pagubă materială considerabilă de 5 649,40 lei.

Acțiunile lui Babuș Constantin și Condrea Vasile de către instanța de judecată au fost încadrate în dispoziția art. 187 alin. 2 lit. b), e), f) Cod penal și s-a adoptat sentința menționată.

3. Nefiind de acord cu sentința nominalizată au declarat apel:

- **Procurorul**, care a solicitat casarea sentinței, prin care inculpații să fie recunoscuți vinovați și condamnați în baza art. 188 alin. (4) Cod penal:

Babuș Constantin - la 11 (unsprezece) ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis;

Condrea Vasile – la 10 (zece) ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

În motivarea recursului a invocat ilegalitatea sentinței deoarece, instanța de judecată incorect a recalificat acțiunile inculpaților la art. 187 alin.(2) lit. b,e,f Cod penal motivînd că, făptașii nu au avut intenția și nu au comis un act de tîlhărie în privința părții vătămate, adică atac în scopul sustragerii bunurilor însoțit de violență periculoasă pentru viața și sănătatea victimei, deoarece s-a stabilit că inițial între ei a apărut un conflict din motivul că inculpatul Babuș C. nu a fost satisfăcut de ajutorul medical acordat de către Ungureanu M. și pentru aceasta aflîndu-se în stradă lîngă microbus, i-a aplicat o lovitură cu capul în față părții vătămate, cauzîndu-i fractura oaselor nazale cu deplasarea fragmentelor, escoriații și echimoze pe față.

- **Avocatul Pascaru Valeri în numele inculpatului Babuș Constantin**, care solicită recalificarea acțiunilor lui Babuș Constantin în baza art. 186 alin. (2) lit. b) Cod penal, deoarece el a comis o sustragere în mod tainic a bunurilor și numirea unei pedepse non-privative de libertate în limitele acestui articol, deoarece instanța a dat o apreciere greșită acțiunilor lui Babuș Constantin. La aprecierea măsurii de pedeapsă lui Babuș Constantin, prima instanță nu a ținut cont și nu a luat în considerație toate circumstanțele care atenuază răspunderea inculpatului, obligație care este stipulată expres în art. 385 Cod penal.

- *Avocatul Alexandru Cebanaș în numele inculpatului Condrea Vasile*, care în apelul depus la 28 noiembrie 2011 înaintează aceleași cerințe ca și avocatul Valeriu Pascaru.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 decembrie 2011 a fost respins ca tardiv apelul avocatului Cebanaș Alexandru declarat în numele inculpatului Condrea Vasile și ca nefondate apelurile acuzatorului de stat Railean Ludmila și avocatului Pascaru Valeriu în numele inculpatului Babuș Constantin, cu menținerea sentinței fără modificări.

4.1. În argumentarea soluției adoptate instanța de apel, reieșind din probele administrate și apreciate în conformitate cu prevederile art. 100-101 Cod procedură penală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, a stabilit cu certitudine că în cauză inculpații nu au comis un act de tâlhărie în privința părții vătămate, adică atac în scopul sustragerii bunurilor însoțit de violență periculoasă pentru viața și sănătatea victimei, deoarece atât din declarațiile părții vătămate, cât și a inculpaților s-a stabilit cu certitudine că inițial între ei a apărut un conflict din motivul că inculpatul Babuș Constantin nu a fost satisfăcut de ajutorul medical care l-a acordat Ungureanu M. și pentru aceasta, aflându-se în stradă lângă microbuz și fiind în stare de ebrietate, Babuș Constantin i-a aplicat o lovitură cu capul în față lui Ungureanu M., cauzându-i fractura oaselor nazale cu deplasarea fragmentelor, escoriații și echimoze pe față, adică leziuni corporale ușoare cu dereglarea sănătății de scurtă durată. Însă aplicarea acestei violențe care se califică ca periculoasă pentru viața și sănătatea părții vătămate, nu avut ca scop imobilizarea părții vătămate pentru a-i sustrage bunurile materiale ori, însuși M. Ungureanu a declarat că nu crede că bătaia a fost cu scopul ca să-l deposedeze de bunuri ci fiindcă nu i-a satisfăcut ajutorul acordat și în timpul conflictului nu au fost careva cerințe de a le da bani sau bunuri.

Astfel, instanța de apel a conchis că intenția de a-l deposeda pe pătimit de bunuri, reieșind din probele administrate, a apărut la inculpați după ce acesta a fost urcat fără cunoștință în salonul microbuzului, deoarece când și-a revenit el a observat cum inculpații, prelungind acțiunile sale infracționale numărau și împărțeau între ei banii sustrași din portmoneu. Prin urmare, deși ei au sustras tainic din buzunarul pătimitului care se afla fără cunoștință, portmoneul și telefoanele mobile, ulterior au continuat acțiunile lor privind reținerea bunurilor deja în mod deschis. Din aceste considerente instanța corect a încadrat acțiunile inculpaților în baza art. 187 alin. 2 lit. b), e), f) Cod penal ca *jaf, adică sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane săvârșit de două persoane cu aplicarea violenței nepericuloase pentru viața și sănătatea persoanei cu cauzarea de daune în proporții considerabile.*

Tot odată, instanța de apel a menționat că procurorul nu a prezentat careva probe concludente ce ar confirma faptul că inculpații au avut intenția și au sustras microbuzul părții vătămate la prețul de 3800 euro. Însăși partea vătămată în instanța de judecată declară că nu crede că inculpații au avut intenția să-i sustragă automobilul, dar l-au luat ca să se distreze și urmau ulterior să-l întoarcă, deaceia din volumul de învinuire urma a fi exclus sustragerea acestui bun.

Instanța de apel a relatat că deși acțiunile inculpaților conțin elementele infracțiunii de răpire a mijlocului de transport, lor nu le-a fost incriminată o atare faptă iar instanța, potrivit art. 325 Cod procedură penală, nu poate depăși limitele învinuirii formulate de organul de urmărire penală.

De asemenea instanța de apel a relevant și faptul, că din conținutul învinuirii nu este clar că inculpaților Babuș Constantin și Condrea Vasile li se incriminează sustragerea automobilului în cauză, ori, în rechizitoriu se conține doar mențiunea că, după ce partea vătămată a reușit să fugă din microbuz spre stația de alimentare, *„inculpații au pornit microbuzul și s-au deplasat într-o direcție necunoscută, pricinuindu-i astfel părții vătămate Ungureanu M. o pagubă materială în sumă de 3800 euro sau 62186 lei”*. După cum rezultă din textul învinuirii nu este indicat expres asupra faptului că inculpații au sustras acest automobil.

Instanța de apel a considera că nu pot servi drept confirmare că inculpații au deposedat în realitate pe partea vătămată de microbuz, declarațiile martorilor Verșilov M. și Mihalachi A. care au declarat că Babuș Constantin le-a spus, că microbuzul de model Mercedes îi aparține lui și el l-a procurat, or, acțiunile ulterioare ale inculpaților în ansamblu confirmă că ei nu au avut intenția și de fapt nu l-au deposedat pe partea vătămată de microbuz, ci l-au luat pentru a se plimba, adică l-au răpit fără acordul proprietarului. Ceilalți martori interogați – Dvorcic N., Jechiu R., Toma V. nu au putut comunica nimic despre automobil, doar l-au văzut la poară la A. Mihalachi.

Instanța de apel a apreciat ca o metodă de apărare declarațiile inculpaților precum că partea vătămată singur a lăsat pe torpedou portmoneul și telefoanele mobile și că în portmoneu nu erau careva bani, deoarece acestea nu corespund probelor administrate. Partea vătămată afirmă cu certitudine că după ce a ieșit din bar atît portmoneul, cît și telefoanele mobile se aflau la el în buzunar, iar cînd și-a revenit le-a văzut pe torpedou, iar portmoneul se afla în mîină la Babuș Constantin care împărțea banii cu Condrea Vasile. Din aceste considerente s-a respins apelul avocatului V. Pascari privind reîncadrarea acțiunilor inculpaților ca furt, adusă sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane.

S-a respins și argumentul apărătorului precum că eronat este incriminat inculpaților semnul calificativ „cauzarea de daune în proporții considerabile” ori,

suma de 5649,4 lei pentru pățimit este una considerabilă ea fiind alcătuită nu doar din prețul a două telefoane mobile, ci și bani cheș, 2423 lei.

Instanța de apel a considerat că la individualizarea pedepselor instanța de fond a acordat eficiența cuvenită prevederilor art. 75-78 Cod penal și le-a aplicat o pedeapsă în limitele sancțiunii, echitabilă faptelor comise și personalității inculpaților Babuș Constantin și Condrea Vasile.

În ceea ce privește apelul avocatului A. Cebanaș în interesele inculpatului Condrea Vasile, Colegiul penal l-a considerat depus peste termen, deoarece fiindu-i înmînată copia sentinței la data de 09.09.2011, nici Condrea Vasile nu a atacat sentința, și nici apărătorul său care a participat la judecarea cauzei în instanța de fond. Avocatul A. Cebanaș a fost desemnat să apere interesele inculpatului din oficiu, la cererea instanței și el a intervenit în proces la 21 noiembrie 2011.

Potrivit art. 402 alin. (5) Cod procedură penală, în cazul cînd inculpatul își schimbă apărătorul, noul apărător poate în termen de 15 zile să declare apel suplimentar doar în cazul dacă inculpatul a declarat apel în termen.

5. Împotriva decizie inculpatul Babuș Constantin la 14 august 2014 a declarat recurs ordinar, fără a invoca careva temeii, a solicitat casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri prin care să-i fie aplicată o pedeapsă mai blîndă.

6. În referința depusă, procurorul a solicitat respingerea acestuia, deoarece pedeapsa stabilită inculpatului este în strictă conformitate cu criteriile generale de individualizare a pedepsei.

7. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat împotriva decizie instanței de apel, în camera de consiliu, în baza materialelor din dosar, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestuia, ca fiind declarat peste termen din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 422 Cod de procedură penală (redacția 2009) - *termenul de recurs este de 2 luni de la data pronunțării deciziei, dacă legea nu dispune altfel, iar în cazul redactării deciziei - de 2 luni după înștiințarea în scris a părților despre semnarea deciziei redactate de toți judecătorii completului de judecată*.

După cum rezultă din materialele dosarului, cauza penală a fost judecată în ordine de apel în prezența inculpatului și a avocatului acestuia, dispozitivul deciziei a fost pronunțat la 07 decembrie 2011, iar decizia motivată, conform recipisei a fost înmînată sub semnătură inculpatului Babuș Constantin la 28.12.2011 (f.d.141).

Cele relatate certifică faptul că termenul de 2 luni (în anul 2011) de contestare cu recurs ordinar a deciziei instanței de apel, stabilit de art. 422 Cod de procedură penală (redacția 2009), nu a fost respectat, deoarece recursul ordinar a fost declarat de inculpat la 14 august 2014, prin urmare, Colegiul penal consideră

că recursul a fost depus peste termen, or termenul de recurs este absolut și are caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar recursul declarat după expirarea termenului se va respinge ca fiind declarat peste termen, deoarece legea procesual-penală ce reglementează procedura examinării recursului ordinar, nu prevede posibilitatea de repunere în termen a recursului.

În atare împrejurări, termenul de declarare a recursului împotriva deciziei instanței de apel a expirat la 28 februarie 2012, iar inculpatul ori avocatul acestuia au avut reală posibilitate de a face cunoștință cu materialele cauzei penale și de a declara recurs în termenul stabilit de lege.

În această ordine de idei, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție consideră, că recursul ordinar declarat de inculpatul Babuș Constantin este inadmisibil, ca fiind declarat peste termen.

8. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) și alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de inculpatul ***Babuș Constantin Ilie***, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 decembrie 2011, în propria cauză penală, ca fiind declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată publicată la 10 decembrie 2014.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Liliana Catan

Iurie Diaconu